

"TRAVIATA"

Pariis. Ilusa „poolilma“ daami Violetta Valery juures on suur pidu. Külaliste hulgas paistab eriliselt silma noor, kauni välimuse ja kauni hingega Alfred Germont, kes on armunud Violetlasse. Pea esitletakse ta võluvale perenaisele. Näib, et Violetta vastab ta tundeid. Pärast lõbusalt möödunud õhtulauda palub Alfred Violetta tantsule, kuid äkki tabab kaunitari äge südamekramp, mispärast külalised, püüdes teda säästa, jätavad ta Alfrediga üksinda. Tõvehoo kahanes kasutab Alfred juhust ja avaldab oma armastust sõnades ja viisil, mis Violettale seni on olnud võõrad. Liigutatult manitseb ta noormeest olukorda kainelt hindama, on aga isegi sellest sootuks uuest tundeist niivõrd haaratud, et ei sõanda Alfredi lõplikult tagasi lükata. Ta ulatab noormehele oma rinnalt lille, öeldes, et selle närtsimine olgu märgiks, millal ta tohib tagasi tulla. Täis ülevoolavat õnne lahkub Alfred, rõõmsas teadmises, et võib oma armastatut juba homme näha jälle. Üksinda jäänud kahetseb Violetta oma nurjunud elu, mida alles nüüd esmakordselt valgustanud tõelise armastuse kiir. Tänavalt kõlab veel kord Alfredi õnnelik hää, ühinedes Violetta tunnetevalguga, siis sulgub eesriie esimese vaatus lõpuks.

Teises vaatuses leiame Violetta ja Alfredi juba õnnelikus kooselus. Nad on siirdunud Pariisi lähedasse vaiksesse maamajakesse ja maitsevad segamatult oma õnne. Kuid see ei ole kestev. Ühel päeval kuuleb Alfred toaneitsilt Anninalt, et majas valitseb äärmine puudus. Perenaine olevat käskinud kõik ehteasjad Pariisis rahaks teha, et katta hädavarvili elamiskulusid. Kohe ruttab Alfred ise linna rahaasju korraldama. Violetta jääb üksinda koju. Vahepeal on Alfredi isa, George Germont, oma kadunud poja asupaiga teada saanud. Ta ilmub „Kameeliadaami“ juurde (nii hüütakse Violettat poolilmas ta nõrkuse pärast samanimeliste lillede vastu) ja võtab kogu oma kõneoskuse kokku, et poega kardetava lõbunaise käest, kelleks ta Violettat ikka veel peab, päästa. Ta nõuab Violettalt loobumist oma tütre pärast, kes on kihlatud ja kelle peigmees võiks ta maha jätta, kui Alfred ühendusse jääb sellise kahtlase kuulsusega naisega. Valusas hingevõitluses saab Violetta lõppeks endast võitu: ta loobub Alfredist ja lahkub majast pool-põgenedes. Teelt saadab lahkumiskirja, mida koju saabunud Alfred õieti lugeda ei jõua, sest enne märkab ta laual teist kirja, milles poolilmadaam Flora kutsub Violettat enda juurde peole. Sellest järeltab ta, et Violetta on temast tüdinud ja tagasi pöörnud oma endisesse ellu. Täis viha ja meeleheidet ruttab ta minema, et kätte tasuda häbi ja ülekohtu eest, mille ohvriks enda arvab olevat langenud.

Kolmas vaatus mängib Flora juures. Lustilik, üleemeelik seltskond ülevoolavas peotujus. Alfred ilmub tõsisena ja süngena ja asub, Violetta ootel, kõigepealt kaarte mängima. Violetta astub parun Douphali käekõrval sisse ja näeb kohkudes mängivat Alfredit, kes temast ei näi välja tegevat, teda aga siiski teravate märkustega püüab solvata. Külalised palutakse õhtulauda, kuid pea tuleb Violetta Alfrediga tagasi. Violetta palub Alfredi lahkuda, sest teda ähvardavat hädaoht. Alfred on nõus minema, kuid ainult tingimusel, et Violetta kaasa tuleks. Kui aga Violetta keeldub, seletades, et on kellelegi annud püha vande, mida sel olnud nõuda täielik õigus, haarab Alfredi armukadedus. Ta kutsub kogu peoseltskonna kokku, söimab Violettat kõigi ees viletsaks libuks ja paiskab talle äsja mängus võidetud raha näkku. Sellele vihahoole järgneb kohe kibe kahetsus, mida veelgi süvendab kohalejõudnud isa, kes Violettat hakkab kaitsma.

Neljas vaatus. Flora peol üleelatud hingeliste vapustuste mõjul haigestub Violetta. Arst ennustab talle peatset lõppu. Violetta ütleb elule veel viimseid lahkumissõnu, kui äkki terava kontrastina läbi avatud akna kõlab karnevali rõõmukisa. Samal hetkel avaneb uks ja sisse astub Alfred. Ta on isalt saanud teada kogu tõe ja on siia tõtanud, et armsamat viia vastu paremale ja õnnelikumale tulevikule. Kuid on juba hilja: surm on oma lõppotsuse teinud.